

Uchwała *XXXVI - 530/2022*
Rady Miejskiej w Lęborku
z dnia *31.03.2022r.*

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024.

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.), art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 447).

uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lęborka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem
formalno - prawnym

Bodnar
RADA PRAWNY
Bazena Bodnar

PRZEWODNICZĄCY RADY
Litwin
Jarosław Litwin

Uzasadnienie
do Uchwały nr XXXVI: 530/2022
Rady Miejskiej w Lęborku
z dnia ...31.03.2022r...

Uzasadnienie do uchwały

Stan istniejący w dziedzinie, która ma być normowana – do 2021 roku obowiązywała Uchwała nr IV-27/2019 Rady Miejskiej w Lęborku z dnia 1 lutego 2019r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Cel i potrzeba podjęcia uchwały – zgodnie z art.176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. 2022 r. poz.559 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny. Program ma na celu utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w zakresie przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną.

Wykazanie różnic między dotychczasowym, a projektowanym stanem prawnym – program wspierania rodziny na lata 2022-2024 rozszerzy horyzont działań pracowników MOPS, umożliwiając stworzenie lokalnego systemu wsparcia, oferowanego zarówno przez instytucje rządowe, samorządowe, jak i pozarządowe.

Przewidywane skutki społeczne i gospodarcze – uchwała pozwoli na wprowadzenie daleko idących przeobrażeń w funkcjonowaniu rodziny, pokonanie problemów i barier społecznych, dając szansę na pozostanie dzieci w rodzinach biologicznych i kształtowanie prawidłowych postaw młodego pokolenia.

Skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały – realizacja zadań przebiegać będzie ze środków zabezpieczanych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku.

Źródło finansowania – budżet Gminy Miasto Lębork.

Z up. BURMISTRZA

Marian Kurzydło
SEKRETARZ MIASTA

Załącznik
do Uchwały nr. *XXXVI-530/2022*
Rady Miejskiej w Lęborku
z dnia *21.07.2022*.....

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

PKA

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku przedstawia kolejny Program z zakresu wspierania rodziny na lata 2022–2024, oparty na kontynuacji, rozwijaniu i doskonaleniu zadań ustawowych. Opracowanie zawiera strategiczne cele i kierunki działań wynikające z diagnozy potrzeb i problemów rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, a także możliwości środowiskowe czyli zasoby gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny przewiduje współdziałanie wielu podmiotów, zarówno sfery rządowej jak i pozarządowej, powołanych do pomocy rodzinie. Nadrzędną rolę przy realizacji wytyczonych zadań pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku, będący dysponentem bazy specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną, a także finansujący wiele zadań z zakresu polityki prorodzinnej. Z uwagi na fakt, iż Ustawa przewiduje trzyletni horyzont czasowy, działania programowe są tak opracowane, aby osiągać cele w ustawowym czasie.

I. DIAGNOZA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA LOKALNEGO ŚRODOWISKA

1. PROFIL ŚRODOWISKOWY

Tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju rodziny to zadanie nie tylko dla służb pomocy społecznej, ale również wyzwanie dla lokalnego samorządu, instytucji rządowych i organizacji pozarządowych. Zasadnym zatem było, aby przystępując do opracowania Programu, zapoznać się z sytuacją demograficzno-społeczną miasta.

Tabela nr 1 Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w latach 2019- 2021.

L.p	Zakres danych	Lata		
		2019	2020	2021
1.	Mieszkańcy ogółem	32965	32701	32157
2.	Bezrobotni ogółem	966	1237	1186
3.	Liczba nowo wybudowanych lokali o umowie na czas nieokreślony	0	18	12
4.	Liczba dodatkowo wygospodarowanych lokali socjalnych	11	12	8
5.	Liczba osób, którym udzielono świadczeń z pomocy społecznej	1618	1461	1392

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że w ostatnich latach sytuacja demograficzna przedstawia tendencję zniżkową (zmniejsza się liczba mieszkańców Lęborka). W mieście w 2019 roku nie odnotowano żadnego nowo wybudowanego lokalu o umowie na czas nieokreślony. Tendencję wzrostową przyniósł w tym zakresie rok 2020, ponieważ odnotowano 18 takich mieszkań, a w ostatnim roku było ich 12 czyli nieznacznie mniej. Z gminnego zasobu mieszkaniowego wygospodarowano także dodatkowe lokale socjalne, których liczba w poszczególnych latach wynosiła 11 lokali w 2019 roku, 12 lokali w 2020 roku oraz 8 lokali w roku 2021. Na rynku pracy odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych. Liczba osób i rodzin, którym MOPS udzielił pomocy i wsparcia zmniejsza się w porównaniu do lat ubiegłych.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa i realizacji podstawowych potrzeb mieszkańców, w Lęborku funkcjonują liczne instytucje i organizacje pozarządowe. Rodzicom z najmłodszymi dziećmi pomoc oferują żłobki oraz przedszkola. Uczniowie mogą korzystać w szkołach z programów edukacyjnych i kształcić się zgodnie z wybranym zawodem. W Lęborku oprócz ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny wprowadzono Kartę Dużej Rodziny 4+. Członkowie rodzin, będący w posiadaniu kart, mogą korzystać z wielu zniżek i ulg.

2. POMOC UDZIELANA RODZINOM

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Gminny program wspierania rodziny skupia się głównie na wzmacnianiu roli i funkcji rodziny poprzez świadczenie usług i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów.

Trudne sytuacje życiowe środowisk rodzinnych wynikają z konkretnych przyczyn. W rodzinach objętych pomocą MOPS, na ogół powodów sytuacji kryzysowej jest zazwyczaj kilka, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 2 Powody przyznawania pomocy w latach 2019-2021.

L.p	Powody udzielania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021
1.	Ubóstwo	885	839	753	1456	1375	1213
2.	Bezrobocie	282	330	295	652	733	648
3.	Niepełnosprawność	852	781	748	1256	1107	1038
4.	Długotrwała lub ciężka choroba	777	692	654	1127	995	932
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	164	179	154	547	600	544
6.	Alkoholizm	149	139	122	176	174	147
7.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	102	81	84	462	365	404
8.	Przemoc w rodzinie	14	13	15	49	38	42
9.	Bezdomność	76	64	76	80	65	77
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	17	23	23	20	27	24

Przedstawione w tabeli dane liczbowe wskazują, że powody, mające zwykłe tendencje do udzielania pomocy to: przemoc w rodzinie, bezrobocie, a także w niewielkim stopniu bezdomność. Zakres pozostałych powodów zmuszających mieszkańców miasta do korzystania ze wsparcia maleje. Niestety problem ubóstwa, niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby nadal dotyka największą grupę podopiecznych. Pozostałe powody udzielania pomocy i wsparcia, występują w małym stopniu i dotyczą niewielkiej grupy podopiecznych.

Od 2016 roku wsparciem dla rodzin jest rządowy program „Rodzina 500+”, którego podstawowym celem jest niwelowanie ubóstwa. Od początku 2016 r. świadczenie rodzicielskie tzw. „kosiniakowe”, to wsparcie dla rodziców, którzy nie mają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego. Studenci, osoby bezrobotne oraz zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych mogą przez rok otrzymać 1000 zł miesięcznie na dziecko. W 2018 roku uruchomiono program "Dobry Start" (tzw. 300+),

wspomagający rodziców jednorazową kwotą 300 zł na ucznia w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

Tabela nr 3 Formy wsparcia w latach 2019-2021.

L.p.	Formy wsparcia	2019	2020	2021
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	312	281	277
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	1402	1261	1083
3.	Liczba rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy	470	435	263
4.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	3348	3315	3228
5.	Liczba rodzin pobierających świadczenia wychowawcze 500+	3894	3953	4119

Dane liczbowe wskazują, że zmalała liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy. Jedynie zwiększeniu uległa liczba rodzin pobierających świadczenia wychowawcze 500+.

Gminny Program Wspierania Rodziny skupia się na wzmacnianiu rodziny poprzez reintegrację społeczną rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmacnianiu i budowaniu więzi rodzinnych, zapewnianiu rodzinom rozwoju, wspomaganiu rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich itp. Najważniejszym jednak zadaniem, jest zapewnienie rodzinie bezpieczeństwa, a zwłaszcza jej najmłodszym członkom. Niestety monitorując życie rodzinne podopiecznych, pracownicy dostrzegają błędy w sprawowaniu funkcji rodzicielskich. Zdarzają się przypadki, gdzie jedyną możliwością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, jest umieszczenie go w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny, piecza zastępcza jest zastosowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców i sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. W realizacji tych zadań MOPS w Lęborku wspomagany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Tabela nr 4 Maloletni umieszczeni w pieczy zastępczej w latach 2019 - 2021.

Forma sprawowania pieczy		2019		2020		2021	
		Ogólna liczba dzieci w pieczy	Współfinansowane przez MOPS	Ogólna liczba dzieci w pieczy	Współfinansowane przez MOPS	Ogólna liczba dzieci w pieczy	Współfinansowane przez MOPS
1.	Instytucjonalna piecza zastępcza	25	14	26	16	26	19
2.	Rodzinna piecza zastępcza	116	53	112	65	108	55

Z powyższych danych wynika, że przybywa dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej jest tendencja spadkowa. Główne problemy w tych rodzinach, ściśle związane są z niewłaściwym sprawowaniem obowiązków rodzicielskich. Działania MOPS skupiają się głównie na udzieleniu wszechstronnej pomocy rodzinie, aby nie dopuścić do jej rozpadu, a zwłaszcza zapobiec umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Zagrożonym środowiskom oferuje się pomoc w formie wsparcia finansowego, poradnictwa, terapii a także pomocy prawnej. W szczególnie trudnych sytuacjach, rodzina po wyrażeniu zgody, otrzymuje wsparcie asystenta rodziny, z którym opracowuje długofalowy plan działań. Tutejszy Ośrodek zatrudnia dwóch asystentów rodziny. W roku 2019 asystenci objęli opieką 38 rodzin, w których wychowywało się 129 dzieci. Ze względu na charakter i natężenie problemów w rodzinie, czas pracy asystenta w środowisku był zróżnicowany, przeciętnie wynosił 20 miesięcy. W 2020 roku ze wsparcia skorzystało 36 rodzin, w których wychowywało się 90 dzieci. Przeciętny czas pracy asystenta w środowisku wynosił 23 miesiące. Wsparciem asystentów rodziny w 2021 objęto 40 rodzin, w których wychowywało się 99 dzieci. Przeciętny czas pracy asystenta w środowisku wynosił 26 miesięcy. Powodami, które najczęściej decydowały o zakończeniu pracy były: osiągnięcie zakładanych celów lub zaprzestanie współpracy przez rodzinę. W środowiskach współpracujących z asystentem rodziny, najczęściej występujące problemy to: nadużywanie alkoholu oraz będące ich skutkiem problemy opiekuńczo-wychowawcze. W wielu przypadkach pracę asystenta rodziny utrudniają choroby podopiecznych zwłaszcza choroby psychiczne, będące barierą w realnym postrzeganiu problemów.

Dla uzyskania zakładanych rezultatów, asystenci rodziny posługują się wieloma formami pracy min. dialogiem motywującym, konsultacjami, poradnictwem specjalistycznym, terapią, mediacjami i pomocą prawną.

Najważniejsze zadania asystenta w środowisku rodzinnym to:

- właściwe rozpoznanie sytuacji w rodzinie,
- udzielanie wsparcia emocjonalnego i informacyjnego,

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci.

Na etapie pracy, w którym dzieci odebrano rodzicom, zadaniem asystenta rodziny jest dokładanie wszelkich starań, aby małoletni mogli powrócić do środowiska rodzinnego.

Problemy w rodzinach są bardzo różne i ogólnie można je podzielić na takie, które da się ograniczyć korzystając z założeń programu oraz takie których nie da się ograniczyć, można jedynie łagodzić ich skutki. Różnorodne są także podejścia osób uwikłanych w problem. Większość ludzi sama dokłada starań, aby pokonać problemy.

II. ORGANIZACJA WSPARCIA NA POZIOMIE GMINY

W myśl Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. art. 176, zadania gminy w tym zakresie to min.:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W sytuacji umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w trzecim roku jego pobytu w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki w następującej wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

III. CELE PROGRAMU I ADRESACI (cel główny i cele szczegółowe)

Głównym celem programu jest zapewnienie wszechstronnego wsparcia na rzecz pozostawienia dziecka w rodzinie biologicznej oraz stworzenie przyjaznych warunków w środowisku dla dziecka powracającego do rodziny.

Zapewnienie prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie staje się coraz trudniejszym wyzwaniem. Rodzice, którzy mają trudności lub ograniczone możliwości w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, mogą liczyć na wsparcie instytucji samorządowych, a także organizacji pozarządowych. Odzyskanie równowagi egzystencjalnej przez rodzinę, możliwe jest jedynie przy podjęciu przez nią decyzji o dobrowolnej i pełnej zaufania współpracy z podmiotami niosącymi wsparcie. Ważnym jest, aby dogłębnie zbadać przyczyny problemów i przy udziale członków rodziny, sukcesywnie je rozwiązywać.

Cele szczegółowe programu wsparcia rodziny i kierunki działań.

- 1. Mobilizowanie i poszerzanie kręgu podmiotów pracujących z rodzinami przeżywającymi trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.**

Kierunki działań:

- inspirowanie i zachęcanie do współpracy z rodzinami podmioty sektora pozarządowego,
- wdrażanie nowych inicjatyw mogących poszerzyć ofertę usług skierowanych do rodziny,
- zarządzanie działaniami realizowanymi przez współpracujące podmioty,
- koordynowanie działań podmiotów uczestniczących w programie,
- wypracowanie procedur postępowania z rodziną zagrożoną umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

2. Efektywne rozpoznawanie, diagnozowanie i niwelowanie zagrożeń dziecka.

Kierunki działań:

- rozpowszechnianie działań profilaktycznych, służących rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń w rodzinie,
- kontynuowanie i rozwijanie kampanii poszerzających wiedzę o symptomach problemów w środowiskach rodzin, poprzez fora internetowe, ulotki, wolontariuszy itp.,
- współpraca ze środkami masowego przekazu, w celu uświadamiania mieszkańcom o potrzebie reagowania na krzywdę dzieci,
- analiza zjawisk kryzysowych w rodzinie na podstawie sprawozdań MOPS, informacji Komendy Powiatowej Policji itp.

3. Poszerzanie i doskonalenie kompetencji rodzicielskich.

Kierunki działań:

- dostarczanie wiedzy na temat świadomego rodzicielstwa,
- zachęcanie rodziców do korzystania z metod, technik i katalogów zachowań ułatwiających rozwiązywanie trudnych sytuacji (np. kar i nagród, obowiązków, propozycji spędzania czasu wolnego itp), opracowanych przez specjalistów MOPS,
- przekonywanie do podtrzymywania tradycji rodzinnych oraz korzystania ze sprawdzonych doświadczeń wychowawczych na rzecz uzdrawiania rodziny,
- nakłanianie opiekunów i rodziców do korzystania z nabytych i rozwijania nowych umiejętności wychowawczych.

4. Definiowanie i gwarantowanie dzieciom podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.

Kierunki działań:

- organizowanie z zasobów MOPS optymalnej pomocy rodzinom w szczególności materialnej, rzeczowej, usługowej, wolontariackiej.
- szukanie nowych źródeł wsparcia dla środowisk, w których podstawowe potrzeby dzieci nie są zabezpieczone,
- organizowanie „pomocy sąsiedzkiej” i angażowanie osób spokrewnionych z rodziną do otaczania pomocą dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- współfinansowanie pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

5. Rozbudowa alternatywnych form wspomagania dla dzieci i rodzin.

Kierunki działań:

- zachęcanie organizacji pozarządowych i wolontariatów do działań na rzecz pomocy rodzinie,
- poszukiwanie placówek do pomocy w diagnozowaniu trudnych sytuacji rodzinnych,
- rozwijanie placówek typu dziennego, wspomagających rodziny,
- wspieranie inicjatyw obywatelskich służących pomocy rodzinie.

6. Odbudowywanie umiejętności uczestniczenia rodziny w życiu społecznym.

Kierunki działań:

- przywracanie rodzinie kompetencji związanych z pełnieniem ról społecznych,
- nabywanie zdolności wartościowania i akceptacji osób spoza środowiska rodzinnego,
- rekonstruowanie prawidłowych więzi emocjonalnych w rodzinie i w środowisku,
- odbudowywanie w rodzinie warunków do wzajemnej akceptacji i szacunku itp.,
- uczenie członków rodziny nowych umiejętności, podnoszących ich poziom samooceny,
- mobilizowanie rodzin do czynnego uczestniczenia w życiu społecznym (np. członkostwa w stowarzyszeniach, kołach zainteresowań, klubach i innych formach aktywizacji społecznej),
- zastosowanie działań motywacyjnych, mających zachęcić dorosłych członków rodziny do powrotu na rynek pracy.

7. Rekonstrukcja środowiska rodzin biologicznych, oczekujących na powrót dzieci z pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

- poddanie środowiska rodzinnego szczegółowej diagnozie, celem sprawdzenia gotowości rodziny do przyjęcia dzieci z pieczy zastępczej,
- zapewnienie rodzinie zdolności finansowej do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- zagwarantowanie wszystkim członkom rodziny dostępu do kadry specjalistów wspomagających rodziny,
- cykliczne diagnozowanie potencjału rodziców, celem wypracowania stałych zmian w funkcjonowaniu rodziny,
- doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców,
- motywowanie rodziców do korzystania z form dokształcania w zakresie rozwiązywania problemów i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

8. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny.

Kierunki działań:

- doskonalenie warsztatu pracy specjalistów pracujących z rodziną,
- poszerzanie kwalifikacji zawodowych,
- dostosowywanie się do nowych wymogów prawnych,
- korzystanie z wiedzy empirycznej, wynikającej z pracy ze środowiskiem,
- wzbogacanie warsztatu pracy w oparciu o sprawdzoną wiedzę udostępnianą w środkach masowego przekazu.

9. Wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez angażowanie rodziców i podmioty wspierające do udziału w zagospodarowaniu czasu wolnego.

Kierunki działań:

- ukazywanie sposobów na budowanie życzliwej atmosfery w domu podczas wypełniania obowiązków domowych,
  - oferowanie rodzinom zorganizowanych spotkań dla poszerzania wiedzy i rozwijania wspólnych pasji,
  - udostępnianie rodzinom dodatkowej pomocy, oferowanej przez wolontariuszy,
-

- oferowanie alternatywnych zajęć dla zagrożonych rodzin, łączących pokolenia,
- zachęcanie rodziców do wspólnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w aranżowanych przez specjalistów warsztatach terapeutycznych,
- oferowanie rodzinom zagrożonym różnorodnych form spędzania czasu wolnego,
- dostarczanie możliwości spędzania czasu wolnego dla dzieci z zagrożonych środowisk, poprzez zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistów.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU I SPOSÓB FINANSOWANIA

Zgodnie z zapisami zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, MOPS w Lęborku przedstawia „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”. Zadania zawarte w opracowaniu służyć będą skutecznej ochronie dzieci i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu najmłodszych. Jest to czwarty tego typu program od chwili wejścia Ustawy w życie, a koszty jego wdrażania pokrywane są z budżetu miasta i środków finansowych pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych.

V. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości.

Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

- liczba i rodzaj działań podejmowanych w stosunku do rodzin dysfunkcyjnych,
- liczba rodzin objętych działaniami w ramach Programu,
- rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania,
- liczba asystentów rodziny pracujących na rzecz rodzin,
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,
- liczba szkoleń skierowanych do specjalistów,
- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego,
- liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe,
- liczba rodzin objętych monitorowaniem,
- liczba rodzin wspierających,
- liczba uczestników działań edukacyjnych,

- liczba organizowanych form wypoczynku,
- liczba dzieci korzystających z posiłków,
- liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS,
- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych formach pieczy zastępczej,
- liczba dzieci które powróciły do rodzin biologicznych.

VI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2022-2024 na terenie miasta Lęborka. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych m.in.:

- o sytuacji demograficznej i społecznej z ostatnich lat,
- wskaźniki raportu z realizacji programu,
- konsultacji z podmiotami zaangażowanymi w działania programu.

MOPS skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, w których rodzice nie wypełniają swoich zadań, a prawidłowy rozwój dzieci jest zagrożony. Doświadczenia pracowników pomocy społecznej wskazują, że środowiska objęte programem borykają się z problemami natury finansowej oraz problemami związanymi z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wyzwaniem dla tut. Ośrodka jest wspomaganie rodzin niewydolnych, w których błędy wychowawcze przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a środowisko nie dostarcza przykładów "dobrego rodzicielstwa". Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędnym jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, jak również powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków. Należy także podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jarosław Litwin

PIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Lęborku

Flizbieta Michalska

M/K